

Zdravica k životnému jubileu RNDr. Adrieny Zlinskej, PhD.

RNDr. Adriana Zlinská, PhD., patrí k výrazným predstaviteľom slovenskej neogénnej biostratigrafie. Profesionálny základ, podobne, ako aj mnoho ďalších paleontológov špecialistov, získala na Katedre geológie a paleontológie Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave. Následne svoju pracovnú kariéru spojila s úlohami na projektoch Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra v Bratislave. Jej práca a poznatky sa významnou mierou zaslúžili o uplatnenie precíznej biostratigrafie v sedimentárnom slede paniev Západných Karpát, ale predovšetkým sú zároveň neoddeliteľnou súčasťou geologických máp a vysvetliviek k nim v posledných dekádach rokov. Počas svojho pôsobenia sa jubilantka systematicky delila a delí o svoju vedeckú erudíciu s mladšou generáciou paleontológov, či už ako školiteľka špecialistka, členka postupových komisií, alebo oponentka odborných prác. Na tomto mieste chcem preto v mene slovenského neogénneho tímu zablahoželať k jej životnému jubileu, poďakovať za jej prácu a zároveň zaželať pevné zdravie. Verím, že tak ako doteraz, aj v nasledujúcich rokoch bude mať dostatok energie na výskum a tvorivú činnosť.

RNDr. Adriana Zlinská, PhD., sa narodila 27. 6. 1958. Základné vzdelanie získala v škole na Hlbokej ul. v Bratislave v r. 1973 a v rokoch 1973 – 1977 bola študentkou Gymnázia Alexandra Markuša na ul. Červenej armády v Bratislave (dnes Grösslingova), kde zmaturovala s vyznamenaním.

Vysokoškolské štúdium absolvovala v r. 1977 – 1982 na PriF UK v Bratislave, špecializáciu základná a ložisková geológia a geochemia. Počas štúdia sa aktívne zapájala do študentskej vedeckej a odbornej činnosti, jej práce boli ocenené diplomami vo fakultnom a celoštátnom kole ŠVOČ na VŠB v Ostrave. Ako študentská vedecká sila pracovala na Katedre geológie a paleontológie Pri FUK, počas prázdnin aj vo vtedajšom Geologickom ústave Dionýza Štúra, kde získavala poznatky v oddelení kartografie, ložiskovej geológie a biostratigrafie.

Diplomovú prácu *Paleontologicko-geologické pomery spodnej jury na základe foraminifer v bradle Červený Kameň pri Podbieli* vypracovala pod vedením doc. RNDr. Hedvivy Bystrickej, CSc., a po jej obhájení nastúpila od 1. 8. 1982 do Geologického ústavu Dionýza Štúra v Bratislave na oddelenie biostratigrafie. V tom istom roku obhájila aj rigoróznou prácu a získala titul doktorka prírodných vied (RNDr.).

Hlavným profesionálnym predmetom jej biostratigrafického výskumu boli foraminiferové spoločenstvá spočiatku liasových a recentných, neskôr neogénnych a paleogénnych sedimentov Západných Karpát. Syntéza biostratigrafického výskumu usadenín vo Východoslovenskej panve bola predmetom jej dizertačnej práce *Ekostatigrafia neogénu východného Slovenska* (máj 1990) pod vedením RNDr. Ondreja Samuela, DrSc., a konzultantov z ČGÚ RNDr. Jiříny Čtyrokej a doc. RNDr. Ivana Cichu, DrSc. Po úspešnom obhájení dizertačnej práce získala titul kandidátka vied (CSc.).

Od 1. 1. 1994 bola vedúcou oddelenia biostratigrafie až do vzniku Geologickej služby SR v r. 1996. V r. 1997 jej komisia na Predsedníctve SAV priznala vedecký kvalifikačný stupeň IIa.

RNDr. A. Zlinská, PhD., bola v rokoch 1994 – 2017 členkou Americkej paleontologickej spoločnosti, členkou komisie pre postgraduálne štúdium v odbore paleontológia na PriF UK v Bratislave a v Geologickom ústave Slovenskej akadémie vied, oponentkou diplomových a doktorandských prác a recenzentkou článkov v odborných časopisoch. Od r. 2003 je školiteľkou doktorandského štúdia PriF UK. Svoje odborné poznatky prezentovala na mnohých domácich i zahraničných sympóziách a konferenciách. Nezanedbateľná je aj jej medzinárodná spolupráca hlavne v rámci bilaterálnych dohôd. Bola organizátorkou a spoluorganizátorkou mnohých domácich a medzinárodných, najmä paleontologických konferencií a seminárov (napr. konferencia k 100. výročiu narodenia Vsevoloda Čechoviča, 5. a 8. paleontologická konferencia, IWAF...).

Už ako študentka sa zúčastňovala na prednáškach organizovaných Slovenskou geologickou spoločnosťou a neskôr sa stala jej členkou (1982 – 2007) a zároveň členkou výboru paleontologickej skupiny. V r. 2016 bol ocenený kolektív autorov, do ktorého patrila aj jubilantka, cenou SGS *Najlepšia geologická práca za roky 2014 – 2015*. Ocenenou prácou bol *Sprivodca Sandbersko-pajštúnskym geoparkom a interaktívne CD* (vyd. ŠGÚDŠ, 2014).

Mikrofaunistický výskum RNDr. A. Zlinskej, PhD., bol súčasťou mapovacích prác a zostavenia vysvetliviek ku geologickým mapám 1 : 50 000 napr. v regiónoch Žiar, Biela Orava, Nízke Beskydy-stredná časť, západná časť regiónu Malé Karpaty, Záhorská nížina, Spišská Magura,

Popradská kotlina, Hornádska kotlina, Levočské vrchy, Spišsko-šarišského medzihorie, Bachureň a Šarišská vrchovina, Podunajská nížina-Trnavská pahorkatina, Považský Inovec a juhovýchodná časť Trenčianskej kotliny, Stredné Považie, Vihorlatské vrchy a Humenské vrchy, Slanské vrchy a Košická kotlina-severná a južná časť, ako aj súčasťou hydrogeologického výskumu Handlovskej kotliny, Rimavskej kotliny, Rudnianskej kotliny, Žiarskej kotliny, Popradskej kotliny atď.

Do histórie slovenskej mikropaleontológie sa jubilančka zapísala predovšetkým nasledujúcimi výsledkami v chronologickom poradí:

- spoluautorstvo pri definovaní novej litostratigrafickej jednotky v Košickej kotline Východoslovenskej panvy – mirkovské súvrstvie (in Karoli a Zlinská, 1988);
- po prvýkrát na základe foraminifer definovala sedimenty oligomiocénneho veku v „paleogénnych usadeninách“ Šarišskej vrchoviny, ktorých vek bol dovtedy považovaný za eocén (Molnár et al., 1988; Molnár et al., 1992);
- prvý nález foraminifer v piesčitých príbelských vrstvách spodnobádenského veku v Juhoslovenskej panve, doložené zároveň nanoplanktónom (Zlinská a Šutovská, 1991);
- definovanie prítomnosti spodnomiocénnych usadenín (egenburg) na Považí, biostratigraficky po prvýkrát doložené v slienitej fácií pri Považskej Teplej planktonickými foraminiferami (Salaj a Zlinská, 1991);
- po významnom slovenskom paleontológovi Dr. O. Samuelovi v r. 1993 opísala nový foraminiferový taxón (*Elphidium samueli*) zo sarmatu Východoslovenskej panvy (in Západné Karpaty, Sér. Paleontológia 17); holotyp je uložený v SNM Bratislava a podlieha vyhláske č. 213/2000 Z. z. o chránených nerastoch a chránených skameneninách a o ich spoločenskom ohodnocovaní;
- na základe vnútornej výstelky komôrok emendovala taxón *Spiroplectamina carinata* do rodu *Spiroplectinella* (in Zlinská a Čtyroká, 1993);
- v r. 2005 poukázala na mladší vek zbudzského súvrstvia, než bol dovtedy stanovený, a doložila ho (nie stredný bádén, ale až spodná časť vrchného bádenu; in Túnyi et al., 2005);
- po prvýkrát mikrofaunisticky doložila sarmat v usadeninách z okolia Perneka (in Zlinská et al., 2009);
- v r. 2011 po prvýkrát našla mikrofaunu foraminifer v piesčitých chrenoveckých vrstvách bielopotockého súvrstvia Handlovskej kotliny (Zlinská, 2013);
- v r. 2014 po prvýkrát našla mikrofaunu v piesčitej výplni pukliny v jaskynke pod citadelou brala devínskeho hradu a datovala vek výplne na vrchný bádén (Zlinská, 2017; Zlinská a Madarás, 2014);
- v r. 2016 z hlbokých naftových vrtov v železovskej priehlbine Dunajskej panvy biostratigraficky definovala sedimenty kišcelu až egeru, prv považované za eocén v nadloží transdanubika – Maďarského stredohoria, zároveň tak po prvýkrát použila

litostratigrafické jednotky budínskeho paleogénu na definíciu súvrstvi v tejto oblasti (Zlinská, 2016).

Publikačná činnosť Dr. Zlinskej je veľmi bohatá. Podľa kompletného záznamu na webovej stránke ŠGÚDŠ <http://www.geology.sk> má 483 vedeckých štúdií, doteraz je autorkou alebo spoluautorkou vyše 90 vedeckých publikácií, okolo 100 abstraktov z konferencií doma i v zahraničí, má vyše 200 registrovaných rukopisných štúdií a správ o výskume a na jej vedeckú činnosť je viac ako 200 ohlasov. Z jej publikácií je uvedený chronologický výber.

za slovenský neogénny tím
Michal Kováč

ZOZNAM NAJVÝZNAMNEJŠÍCH PRÁČ

- Zlinská, A.**, 1985: Liassic foraminifers from Červený kameň Klippe near Podbiel. Západ. Karpaty, Sér. Paleont., 10, 85 – 102.
- Zlinská, A.**, 1987: Recent foraminifers from central equatorial part of Pacific ocean (systematical part). Západ. Karpaty, Sér. Paleont., 13, 119 – 131.
- Salaj, J. a **Zlinská, A.**, 1991: Spodnomiocénne sedimenty slienitej fácie od Považskej Teplej. Miner. Slov., 23, 2, 173 – 178.
- Zlinská, A.** a Šutovská, K., 1991: Biostratigrafia príbelských vrstiev. Miner. Slov., 23, 3, 245 – 250.
- Molnár, J., Karoli, S. a **Zlinská, A.**, 1992: Výskyt oligomiocénu v Šarišskej vrchovine. Geol. Práce, Spr., 95, 41 – 45.
- Zlinská, A.**, 1992: Zur biostratigraphischen Gliederung des Neogens des ostslowakischen Beckens. Geol. Práce, Spr., 96, 51 – 57.
- Čtyroká, J. a **Zlinská, A.**, 1993: Několik poznámek k taxonomii vybraných aglutinovaných dírkovců v miocénu Západních Karpat. Nové výsledky v terciéru Západních Karpat. Knih. Zem. Plyn Nafta, 15, 143 – 155.
- Zlinská, A.** a Čtyroká, J., 1993: Some remarks to the taxonomy of genera *Spiroplectamina* CUSHMAN, 1927 and *Spiroplectinella* KISELMAN, 1972 from the Badenian of the Vienna Basin. Západ. Karpaty, Sér. Paleont., 17, 89 – 97.
- Hlavatá Hudáčková, N., Kováč, M., Sitár, V., Pipík, R., Zágorský, K. a **Zlinská, A.**, 1996: Neogene tectono-sedimentary megacycles in the Western Carpathians basins, their biostratigraphy and paleoclimatology. Slovak Geol. Mag., 2, 3 – 4, 351 – 362.
- Kaličiak, M., Baňacký, V., Bodnár, J., Dubéciová, A., Jacko, S., Janočko, J., Jetel, J., Karoli, S., Petro, L., Spišák, Z., Syčev, V., **Zlinská, A.** a Žec, B., 1996: Vysvetlivky ku geologickej mape Slanských vrchov a Košickej kotliny – južná časť 1 : 50 000. Bratislava, GS SR, 206 s.
- Zlinská, A.**, Halásová, E. a Antolíková, S., 1997: Zhodnotenie foraminiferových a nanoplanktónových asociácií z vrtu VTB-1 (Bruty, JV časť Podunajskej panvy). Zem. Plyn Nafta, 42, 2, 157 – 167.
- Zlinská, A.**, 1997: Biostratigraphy of Sarmatian Sediments from the Košická kotlina depression on the basis of Foraminifers. Slovak Geol. Mag., 3, 4, 285 – 298.
- Fordinál, K. a **Zlinská, A.**, 1998: Fauna vrchnej časti holičského súvrstvia (sarmat) v Skalici (Viedenská panva). Miner. Slov., 30, 2, 137 – 146.
- Zlinská, A.**, 1998: Mikrobiostratigrafia sedimentov bádenu východoslovenskej panvy na základe foraminifer. Zem. Plyn Nafta, 43, 1, 111 – 152.
- Kováč, M., Holcová, K., Nagymarosy, A., Hudáčková, N. a **Zlinská, A.**, 2001: Paleogeography, paleoecology and eustasy: Miocene 3rd order cycles of relative sea-level changes in the Western Carpathian – North Pannonian Basins. Acta geol. hung., 44, 1, 1 – 45.

- Fordinál, K., Nagy, A., **Zlinská, A.**, Slamková, M., Halásová, E. a Törökóvá, I., 2002: New knowledge about stratigraphy of the eastern part of the Danube basin (Želiezovce Depression). *Slovak Geol. Mag.*, 8, 3 – 4, 259 – 281.
- Doláková, N., Hladilová, Š., Petrová, P., Švábenická, L., **Zlinská, A.**, Halásová, E., Grigorovich-Andreyeva, A. S. a Kvaček, Z., 2003: Hypostratotypes of the Karpatian Stage. In: *The Karpatian – a Lower Miocene Stage of the Central Paratethys*. Brno, Masaryk university, 21 – 26.
- Zlinská, A.**, 1993: New species of the genus *Elphidium* (Foraminifera) from the Sarmatian of the Eastern Slovakian Lowland. *Západ. Karpaty, Sér. Paleont.*, 17, 85 – 87.
- Vass, D. a **Zlinská, A.**, 2003: The Karpatian in the East Slovakian Basin. In: *The Karpatian: a Lower Miocene Stage of the Central Paratethys*. Brno, Masaryk University, 117 – 122.
- Zlinská, A.**, 2004 : Charakteristika litostratigrafických jednotiek neogénu Východoslovenskej panvy na základe foraminifér. *Geol. Práce, Spr.*, 109, 131 – 141.
- Nagy, A., Törökóvá, I., Madarás, J., **Zlinská, A.**, Marsina, K. a Kováčik, M., 2004: Geologické vyhodnotenie štruktúrno-oporného vrtu RAO-5 (Rimavská kotlina – Gemerček). *Geol. Práce, Spr.*, 109, 61 – 72.
- Túnyi, I., Vass, D., Karoli, S., Janočko, J., Halásová, E., **Zlinská, A.** a Beláček, B., 2005: Magnetostratigraphy of Badenian evaporite deposits (East Slovak Basin). *Geol. Carpath.*, 56, 3, 273 – 284.
- Fordinál, K., **Zlinská, A.** a Siráňová, Z., 2006: Petrografická charakteristika a fauna skalického súvrstvia (sarmat) západného okraja Malých Karpát (Sološnica, Prievaly). *Miner. Slov.*, 38, 1, 49 – 59.
- Grigorovič, A. A., Kováč, M., Halásová, E., Hlavatá Hudáčková, N. a **Zlinská, A.**, 2007: Nannoplankton i foraminifery miocenových (Badenij – Pannon) otloženij vnutrikarpatskich neogenovych bassejnov Slovakii i Ukrainy (biostratigrafija i paleoekologija). *Geol. žurnal*, 1, 77 – 91.
- Zlinská, A.**, 2008: Revízia zbudzského súvrstvia a nové výsledky z pohľadu štúdia foraminiferových asociácií. *Geol. Práce, Spr.*, 115, 47 – 57.
- Zlinská, A.**, 2009: Foraminiferové asociácie z lučenského súvrstvia vrtu FGRk-1 (Rimavská kotlina). *Miner. Slov.*, 41, 3, 291 – 312.
- Hudáčková, N. a **Zlinská, A.**, 2010: Interpretácia paleoprostredia spodnosarmatských sedimentov z okolia Malaciek a Perneka (slovenská časť Viedenskej panvy). *Miner. slov.*, 42, 4, 419 – 428.
- Zlinská, A.**, 2013: Prvý nález mikrofauny z chrenoveckých vrstiev bielopotockého súvrstvia v Handlovskej kotline. *Acta Geol. Slov.*, 5, 1, 69 – 82.
- Madarás, J. a **Zlinská, A.**, 2013: Sandberg-Pajštún Geopark (SAPAG) – a gateway into the Malé Karpaty Mountains geological history. *Geol. výzk. na Moravě a ve Slezsku*. 20, 1, 46 – 47.
- Zlinská, A.** a Gross, P., 2013: Vek a litologická charakteristika paleogénnych usadenín Handlovskej kotliny na základe reinterpretácie vrtu FGHn-1 Handlová. *Acta Geol. Slov.*, 5, 2, 141 – 153.
- Zlinská, A.**, Zorn, I. a Zágörsek, K., 2013: Foraminifery, ostrakódy a machovky z okolia Devínskej Novej Vsi a Záhorskej Bystrice (slovenská časť Viedenskej panvy). *Miner. Slov.*, 45, 4, 185 – 200.
- Zlinská, A.** a Halásová, E., 2015: Biostratigrafia vrtu Gortva 1 (GOR-1, Rimavská kotlina). *Miner. Slov.*, 47, 1, 77 – 90.
- Zlinská, A.**, 2015: Strednomiocénne foraminifery zo sedimentov vrtu HGP-3 (Stupava, Viedenská panva). *Miner. Slov.*, 47, 2, 177 – 188.
- Zlinská, A.**, 2016: Terciérna mikrofauna z hlbokých vrtov v železovskej priehlbine (Dunajská panva). *Miner. Slov.*, 48, 1, 61 – 82.
- Kováč, M., Rybár, S., Halásová, E., Hudáčková, N., Šarinová, K., Šujan, M., Baranyi, V., Kováčová, M., Ruman, A., Klučiar, T. a **Zlinská, A.**, 2018: Changes in Cenozoic depositional environment and sediment provenance in the Danube Basin. *Basin Res.*, 30, 1, 97 – 131.